

БИЛЕТ Н. БР. 1

44.

**МАКЕДОНСКИ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ
“ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ”**

ПРИЛЕП

05 - 11 ЈУНИ 2009

Б О Ж И Џ И И М У З И . . .

П . С . Д А Ж И В Е Е Т Е А Т А Р О Т !

Нашиште Музи и нашиште Божици, вечерва на крилја од бел лебед ќе слејшааш во нашиште бели јазуви...

Во нашиште благи души..

Во нашиште чисти срца...

На нашиште гулабови силинки...

Ќе слејшааш и ќе не њошсешааш дека без нивнашта штедра и бодра крејосиш

не ќе беше Хамлеаш симбол за јрекрасен ум,

не ќе беше задавена Дездемона,

не ќе се вознесеше јреубаваша Ифиџенија во јреѓраќиште на јремудрааш Артемида,

не ќе њојдеше Офелија во манастир,

не ќе се фрлеше Ана Каренина џод возаш,

не ќе јолудеше Кралоаш Лир,

не ќе беше заклана Анастасија Филиповна,

Иван Карамазов уште ќе беше нормален,

родишилиште на Бекеш ќемаше да бидаш во канши за ѓубре,

Трише сесири на Чехов ќемаше каѓа ден да јекааш џо Москва,

Рајнер Марија Рилке ќемаше јолку силно да се вљуби во Марина Цвешаева,

штоа џак ќемаше да се обеси заради Борис Паслернак, и џака нашаму, и џака нашаму, и џака нашаму..

Да не беа џак нашиште јокровишели и нашиште сионзори, ќемаше во наредниште седум ноќи, нашиште

духовни стапалки да јаргнааш џо јрекрасен јурбурен килим, силиштен од јворбиште на моиште

шаленширани колеги!

Заштоа на нашиште Божици и Музи им ја исказуваме нашата голема Верба и Посвешеносиш, а на нашиште јокровишели и сионзори- нашата голема благодарносиш: Господ да ћи јожиши и да им јридаше!

Пејтар Темелковски, уметнички директор на Фестивалот

ОТВОРАЊЕ, ОТВОРАЊЕ, ОТВОРАЊЕ . . .

Почна 44. Македонски театарски фестивал “Војдан Чернодрински”. Завесата е горе, духот на театарот е насекаде. Синоќешното отворање во Домот на културата “Марко Цепенков” и овој пат го најави почетокот на седумдневната театарска магија што од сцената ќе ги фасцинира сите што ќе и се приближат. Никого нема да остави рамнодушен, без разлика дали ќе се смее, ќе воздивнува со одобрување или негодување или дали ќе аплаудира за да потврди дека она што се случува на сцената стигнало до срцето.

Сите безрезервно ги отворивме срцата и умот да ги примиме пораките што театарскиот уметник овие седум дена ќе ни ги подари. Наше е да ги подариме вниманието и сета почит што театарската уметност ги заслужува.

Претседателот на советот на Фестивалот Петар Темелкоски и директниот “виновник” за програмската понуда на ова 44 издание на “Војдан Чернодрински”, синоќа нагласи дека без театарот не ќе може да се слушат на сцена сите светски драмски дела со сите емоции. За него е неопходно да се подарат вербата и посветеноста на божиците и музите, а на сите други - благодарноста.

Градоначалникот на Прилеп, Марјан Ристески ја нагласи поврзаноста на градот со Фестивалот во чие срце е театарот.

- Овој Фестивал преку својата програма нуди пресек на актуелниот театарски миг нис кој минува македонскиот театар. Фестивалот ги отсликува, на најдобар можен начин, едногодишната продукција и стремежите на нашите театарски творци во доменот на

театарскиот израз кој е само уште една потврда за суштинската потреба од театар во нашата земја, потреба за идентификација на културата и традицијата кои се долги колку и самата македонска нација.

Сите ние сме пасивни актери. Да бидеш граѓанин не значи само да живееш во општеството, туку да восприемаш и постепено да го менуваш. Македонското драмско творештво е карактеристично во секој свој изразен елемент и успева да ги допре срцата на љубителите на театарската уметност. Поддржувајќи го овој Фестивал создадовме еден препознатлив бренд за

нашиот град каде културата и уметноста се достапни за секој граѓанин. Несомнена е поврзаноста на театриските игри и градот Прилеп, рече Ристески. Според него, Прилеп е град со богата уметничка традиција.

- Креативноста и инвентивноста е одраз на прилепскиот израз. Во срцето на овој град секогаш имало место за сценската уметност. Речиси секој наш сограѓанин би рекол дека го претпочита театарот. Тој магичен круг во кој се случуваат сите сценски промени, кругу кој честопати е наречен “сценски ринг”, круг како централно жариште кое обединува и не носи низ времето. Во 2007 година Прилеп како град на културата беше организатор на повеши од 250 културни настани, бројка за почит. Сето тоа беше проследено од будното око на нашите сограѓани. Секое човечко опештество е театрално во секојдневното живеење. Тоа е театрално како креатор на разни форми на општествена организација, а создава и театар како што е овој што ќе го гледате. Театарот на 21-от век од нас бара да станеме сериозни гледачи кои ќе знаат со што се соочуваат. За тоа барем тоа му го дожиме на театарот. Да го почитуваме! И за крај би завршил со меѓународната порака по повод светскиот ден на театарот од Августо Боал: “да се прави театар значи да се фрли свелина на сцената од нашиот секојдневен живот”, рече градоначалникот на Прилеп Марјан Ристески при синоќешното отворање на Фестивалот.

Ф е с ѫ и в а л о ѫ е о ѫ в о р е н . . .

44 МТФ за отворен го прогласи заменик министерот за култура Драган Недељковиќ, кој рече дека Фестивалот “Војдан Чернодрински” е исклучителен настан и во наредните денови ќе понуди исклучителни доживувања.

- На овој простор каде стојам може да се смести еден стан, можеби можат да се сместат многу други нешта. Но тука, на оваа сцена се сместува еден свет, тука се создава свет на благородна човечка страст, свет на сомнежи, свет на откритија и возвишени чувства кои со себе ја водат публиката. Тука се создава ТЕАТАРОТ, кој со живи примери ги објаснува вечните закони на човековото срце и неговите чувства. Впрочем, Театарот по својата природа е игра.

Од вечерва, па во наредните 7 дена, на 44 Македонски театрарски фестивал “Војдан Чернодрински” ќе видиме претстави кои ќе не возбудат, позитивно или негативно. Во секој случај, ќе предизвикуваат емоции во нас како гледачи. Така ќе биде и на овој фестивал кој во полно светло го означува работењето на театрите во земјата, го отсликува современиот македонски театар, кој Министерството за култура го поддржува и ќе го поддржува, достојно и во секоја форма. *Да живее ТЕАТАРОТ! Уживајќе во џрепиштавиште* - рече Драган Недељковиќ, заменик министерот за култура.

НАГРАДА ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО - ДИМИТАР КОСТОВ

Jас сүм верник на їш е а їшар о їш

Годинашниот добитник на наградата за животно дело актерот Димитар Костов од МНТ, за жал не беше со нас лично да ја прими оваа престижна Фестивалска награда. Сепак тој јасно преку видео и аудио запис, ја упати својата поврзаност со театарот чиј верник рече дека е засекогаш. Костов се сеќава кога стигнал да работи во Македонскиот народен театар. Тоа нераскинливо е поврзано со годината на земјотресот во Скопје. - Првите претстави по земјотресот ги игравме на отворено во Скопје, по населбите. Јас се разбира го играв Њушиќ. Многу убаво поминавме. Со кумановскиот театар добив две награди. Не можам да заборавам кога покојни Илија Милчин ми рече: сакаш ли да дојдеш кај нас? (МНТ). Не треба ни молба. Јас дојдов во МНТ. И од тогаш јас сум во Скопје, се сеќава актерот Костов. - Многу научив од легендарниот режисер Димитар Костаров. Тој многу зборуваше. Некои колеги не сакаа да го слушаат, а јас запишував се што ќе речеше. Тој беше ученик на Станиславски.

Бидејќи сум болен човек и не можам да дојдам на свеченото оѓворање,eve вака сакам да ти ѝоздравам сите мои колеги. И штоа вечер на свеченото оѓворање во Прилеп, во салаѓа иссто шака сакам да ја ѝоздравам прекрасната прилепска ѕублика и пред која имам одиграно многу преѓсшави.

Димитар Костов роден е 1936 година во Босилевград. Со артистичка дејност почнал да се занимава во 1959 година. Првите чекори ги направил на сцената на НТ Штип, а по доаѓањето во Скопје работел во младинско-детскиот театар. Во времето на земјотресот играл во автобиографија од Бранислав Нушиќ, подготвувајќи ја насловната улога за невероватно кратко време, а тогашниот критичар на претставата забележал дека тоа била првата спонтана смеа на Скопјани по земјотресот. Костов две години работел во НТ Куманово, тој е првиот добитник на наградата за млад артист на првите театрарски игри “Војдан Чернодрински” во 1965 година. И наредната година е носител на награда за “полетното и вдахновено интерпретирање на улогата на Франц”. Многубројни се неговите успешни улоги во МНТ, вбројувајќи го како актер кој целосно им се предавал на успешното поистоветување со ликовите кои ги остварил на сцената.

Изложба на слики од Колонијата Де Ниро

А В Т О Р С К И М И С Т И Ф И К А Ц И И

Воочи отворањето на Фестивалот „Војдан Чернодрински“, љубителите на ликовната уметност имаат можност да присуствуваат на отворањето на изложба на слики од колонијата Де Ниро од Битола. Презентирани се 40 - тина уметнички дела создадени на минатогодишната коолонија од повеќемина уметници од земјата и странство, меѓу кои Миро Масин, Димитар Кочовски-Мичо, Вернон Џонс, Панде Петровски, Душан Микоњич, Илија Кочовски, Стојан Ѓуриќ, Павле Кузмановски, Касипеја Наумоска и други. Отворајќи ја изложбата писателот Панде Манојлов рече дека во делата од колонијата присутен е своевиден импресионизам и експресионизам со бесконечни граници на авторовите мистификации.

- На некои од нив им е туѓо постмодерното и постмодерниот кубизам, како и манифестији на алтернативни правци во современата ликовна уметност. Богатството од симболи, прекрасните предели на колоритот и мистиката на секој автор поединечно, во овие дела ја привлекува љубопитноста на љубителите на ликовната уметност - вели Манојлев.

Ликовната колонија Де Ниро постои пет години, а ова и е трета презенетација во Прилеп.

Г л е д а в м е . . .

Македонски народен театар
“СВЕТО СРЦЕ” од Љубиша Георгиевески
режија: Љубиша Георгиевески
Сценограф и костимограф: Мери Јован
Музика: Миодраг Нечак, Константин Кајшаров
Играат: Ѓорѓи Јолевски, Сенко Велинов, Никола
Михајловски, Звездана Ангеловска, Бранко Ѓорѓи
Владо Јачев, Гораст Цветковски, Драгана Костадинова

П р е т с т а в а т а

Љубиша Георгиевски, како автор и режисер својот интерес во претставата "Свето срце" го насочил кон човекот, како и многупати досега. Во неа ги открива човековите мани и доблести, неговата способност да ја сознае истината, да ја прифати и можеби да се покае. "Свето срце" или мистерија како што е забележано, е претстава во која се говори за убиството на Исус, како и за тоа кој ја има вината. Претставата размрдува мисловно и емотивно, дејствува директно врз нашата свест. Можеби напати се чини дека претставата трае предолго, сепак Георгиевски многу чисто, многу јасно ги раскажал своите тези за на крајот дозволувајќи си да запита: Не ли е време за да се покаеме?

Горѓи Јолевски - актер:

"Свето срце" е претстава која ние актерите многу ја сакаме. Темата е преубава, зборува за она што сме ние, што чувствувааме. Има добра актерска екипа, на која секоја изведба е посебна радост. Голема чест е како актер да играш на отворањето на Фестивалот "Војдан Чендрински".

Искра Ветерова - актер:

Многу убаво поминавме. "Свето срце" е специфична претстава. Задоволна сум како ја одигравме. Имаше некоја сакрална атмосфера што особено ми се допадна. Публиката одлично реагираше на нашата изведба. Впрочем Прилеп има одлична публика.

Никола Ристановски - актер:

Во суштина многу сум задоволен кога од актерите се извлекува максимумот. Тоа го направивме синоќа на сцената. Горд сум што како МНТ го отворивме Фестивалот, кој е многу значаен за државата. Тој е можност на едно место да се види едногодишната продукција на македонските театри, да се даде оценка за најдоброто.

• •

П у б л и к а т а . . .

- Ми се допадна целата организација на претставата.
- Ми се допадна тоа што е собрана добра актерска екипа која знае како да ја изведе претставата. Се друго е познато. Историска претстава која беше одлично доведена.
- Извонредно. Она што се случувало од пред 2500 години ни се случува и денес. Пораката е извонредна и треба да ја прифатиме. Потребно е покајание.
- Одлична сценографија, глума. Добра претстава.
- Во претставата имаше добри актери, добра драма.
- Актерите одлично ја изиграа претставата
- Ми се допадна декорот во претставата. Глумците беа на висина. Одлична целина.

Никола Ристановски со награда од Стеријно позорје

Актерот Никола Ристановски воочи одигрувањето на претставата "Свето срце" ја доби најрадосната вест, дека е добитник на Стеријната награда за актерско остварување на годинашниот Фестивал во Нови Сад. Ристановски наградата ја доби за улогата на Ахмед Нурудин во претставата "Дервиш и смртта" на Меша Селимовиќ, во режија на Егон Савин, во изведба на Народно позориште од Белград. За наградата одлучуваше интернационално жири, во кое актерот Мето Јованоски ја претставуваше Македонија.

- Секоја награда значи многу, како не. Така и оваа. Со наградите се валоризира трудот што го вложуваш. Сatisfакција плус. Во последните две три години ги заокружив настапите на балканските простори. Сега повторно сум на почеток. Ништо ново, фасцинантно би рекол. Само си ја аботам работата што ја сакам - вели Ристановски за добиената награда на Стеријно позорје.

Придружна програма . . .

“ТАМУ КАДЕ ШТО НЕ СУМ БИЛ” - од Жанина Мирческа, а во режија на Зоја Бузалковска, е претстава која зборува за летањето како потрага по слободата, потрага по себе си и по интегритетот на својата личност. Во исто време, тоа ТАМУ, всушност е постојаната внатрешна борба да не му се подлегне на робувањето, на системот на вредности заснован на предрасуди, да се надмине стравот, да се победи малодушноста. Низ една синхронизирана актерска игра 10-члената млада екипа од прилепскиот театар, со многу вкус и тетарска естетика успеа да воспостави невидено спонтана интерактивна комуникација со публиката, со просторот, со поентата, со театрскиот миг ... Динамиката на претставата, необичниот период и видување на животот, школото, црквата, судот, власта, злото, интерпретирани преку маестралното водство на Бузалковска, не ја оставија рамнодушна ниту за момент публиката од само 60 луѓе, чиј број, поради спецификата на претставата, мораше да биде сведен на толку, иако интересот за да ја видат беше барем петкратно поголем.

ЗОЈА БУЗАЛКОВСКА - режисер:

"Претставата, вечерва се играше веќе по десетти пат и затоа не ми е лесно да кажам како ја доживевав. Чувствувам дека сраснав со неа и задоволна сум од вечерашнава изведба. Со оваа претства сакав да направам нешто што е поинакво, особено по успехот на прилепскиот театар со "Тапаните..." и мислам дека успеав во тоа. Целта беше со неа, начинот на размислувањето на публиката да го одведем во еден друг правец, што за неа е нешто неовообичеано. Јас, тоа во принцип многу често го правам, значи многу ме интересира еден интерактивен однос на публиката со претставата. Затоа и претставата е правена така што при една изведба можат да ја видат само навистина мал број луѓе...можеби тоа е хендикеп, а можеби и не..."

режисерот и актерите

ЗОРАН ИВАНОСКИ, актер:

Вечерва поминавме одлично, иако во претставата влеговме со малку треша, што сметам дека е нормално. И публиката беше одлична, а да не зучам нескромно, задовolen сум и од тоа како ја одиграв мојата улога-улогата на “Белиот петел”. Вечерва имав некоја посебна изведба, од што и јас самиот сум многу пријатно изненаден. Од Фестивалот очекувам добри претстави, од кои ние како помлади актери можеме доста да научиме.

МАРИЈА СПИРКОСКА-ИЛИЕСКИ, актер:

Задоволна сум од вечерашната изведба. И публиката беше некако одлично вклопена во сето она што ние го правевме, се играле со одлично темпо. Мислам дека и годинава имаме добра фестивалска програма. На секој “Чернодрински” се носеле најдобрите претстави кои заслужуваат да бидат видени од поголем број вљубеници во тетарската уметност. Се надевам дека и овој пат дека ќе биде така.

П у б л и к а т а . . .

Браво за дечките што го отсонуваа сонот, што ни раскажаа една бајка дека ако нешто се сака, тогаш навистина и се може, односно дека ако се има ум за нешто убаво, за љубов, тогаш, навистина може и да се лета.

Морам да бидам искрен и да кажам, дека половината претстави не ми се гледани, но, слушнав, а и знам дека има доста квалитетни претстави, како што се “Свето срце”, “Тапаните во ноќта”, но и други кои гарантираат дека квалитативно годинава ќе имаме навистина богат тетарски фестивал.

З А Ф Е С Т И В А Л О Т . . .

Зоја Бузалковска: Премногу е рано за да можам да кажам што очекувам од годинашниот фестивал. За жал, голем дел од претставите ги немам гледано, но, верувам дека она што го избрал селекторот е навистина најдоброто од македонската драматургија. Во организациона смисла, немам многу што да кажам, освен дека, треба да се вратат тркалезните маси и разговорите за претставите по нивното прикажување, како и континуираното присуство на сите учесници на фестивалот во текот на целото негово времетраење. Мислам дека убаво е да се чуе размислувањето од колегите за она што е сработено, па макар тоа и да е негативно... Во секој случај мислам дека е здрав однос да се разговара за она што се направило и тоа токму овде, баш на ова место!

Мирослав Трајаноски: Моите очекувања за годинашното издание на Фестивалот е да биде подобар од минатогодишниот.

Тони Палачаов: Редовно следам претстави. Не пропуштам ниту една. Очекувам годинава на Фестивалот да видам интересни претстави.

Наде Ристеска: Редовно доаѓаме на претстави. Очекуваме добар квалитет.

ОКОЛУ НАС - АТМОСФЕРА . . .

режисер и актер: Ќе работиме ли заедно?

Мили колеги . . . Најмили колешки!
Ви пожелувам добредојде. Чувствувајте се
како дома.

Ова го правам по триесетти јубилеен пат
(Фестивалот има поголем стаж, да е здрав
и жив).

Значи се извежбав за добредојде, како на
прилепските сцени, во бифето и во сите

прилепски пријатни катчиња (односно
“читалници” оти многу книги во овие
години сме “прочитале” заедно. Јас
паметам многу убави моменти, а верувам
и вие).

Значи, играјте на сцена, дружете се и не
заборавјате: Фестивалот и ние домаќините
не ве напуштаме. Секогаш ќе бидеме со
вас. Отидов да “прочитам” нешто во
бифето.

Ваш, Андон Јованоски - Ашата

а, да си го препрочитам говорот? Што е
сигурно - сигурно е!

доајенот и младите: Слушај ме што ти
велам, млад колега . . .

заменик министерот и театарот: мислите
дека не е се во парите??

А Т М О С Ф Е Р А (2) . . .

Б и ф е . . .

Истовремено со сцената се загреа и атмосферата во Фестивалското бифе. Грев ќе биде ако на ова пријатно, а богами и весело катче не му обрнеме должно внимание. Нема муабет, нема каква било театрска анализа без опкружувањето на фестивалското бифе. Некој веднаш го проба првото кафе, друг по подолго време се виде со колегите, трет можеби посака да слушне што ново се работи или колку институциите се подготвени да го одврзат кесето за уметноста. Ако не потече, може да капне (во оваа криза). Никогаш не се знае. Но се знае дека наредните Фестивалски денови, бифето ќе работи со полна пареа. Така вели првиот впечаток. Наздравје кафето и муабетот.

До оценувачката комисија со барање се обрати Сенко Велинов

Почитувани,

Како претседател на извршниот одбор на Фестивалот сакам да Ве информирам со оглед на мојата функција, да не се зема предвид мојот настан во претставата "Свето срце" при оценувањето и доделувањето на наградите.

Со почит,

Сенко Велинов

Кој вели дека бизнисот и театарот не одат заедно?! Првиот човек на Витаминка, Симон Наумоски со сопругата секогаш е дел од верната прилепска публика. Сака да ги види дострелите на македонскиот театар што се празник за душата, но и безрезервно ја дава својата поддршка на уметноста.

К е г л е с а т е :

САБОТА, 06.06.2009

ЦК "Марко Цейенков" - 19.30 часот

Драмски театар

"Кинегонда од Карлаленд" од Венко Андоновски
режија: Сашо Миленковски

НТ "Војдан Чернодрински" - 22.00 часот

Н.Т. Ј. Х. Цинот

"Тероризам" од Владимир и Олег Преснјакови
режија: Александар Ивановски

ЦК "Марко Цейенков" - 24.00 часот - придружна програма

Буден театар и Драмски театар

"Прна птица" од Дејвид Харовер, режија: Бојан Трифуновски
НЕДЕЛА, 07.06.2009

ЦК "Марко Цейенков" - 19.30 часот

Албански театар

"Албански ноки" од Митруш Кутели, режија: Ентон Каца

НТ "Војдан Чернодрински" - 22.00 часот

Кумановски театар

"Диви пајки" од Дејвид Мемет, режија: Кирил Петрески

ЦК "Марко Цейенков" - 24.00 часот - придружна претстава
МНТ

"Лет во три глави" од Загорка Поп Антоска - Андовска

режија: Никола Ристов

ПОНЕДЕЛНИК, 08.06.2009

ЦК "Марко Цейенков" - Сцена 105 - 12.00 часот

Трибина: Авангардата во театарот во Македонија

ЦК "Марко Цейенков" - 19.30 часот

Турски театар

"Сијах калем" од Илхами Емин, Јордан Плевнеш

режија: Владо Цветановски

НТ "Војдан Чернодрински" - 22.00 часот

НТ Куманово

"Тетовирани души" од Горан Стефановски, режија: Јани Бојаџи

Сцена - црква Св. Никола Варош - 24.00 часот

Скрб и утеха и НТ Ј.Х. Цинот

"Чернодрински експрес" од Тихомир Стојановски,

режија: Јордан Витанов

